

RZĄD FRANCUSKI SADZI, ŻE ANGLIA POWINNA USTĄPIĆ

Otrzymując odszkodowanie od Egiptu

WŁOCHY UWAŻAJĄ SWÓJ ZATARG Z GRECJĄ ZA DROBNOSTKĘ W PORÓWNIANIU Z ZATARGIEM ANGLIJSKO-EGIPSKIM

PARYŻ, 27 listopada. — We francuskich kołach politycznych panuje przekonanie, że rząd angielski przebiega strunę przy załatwianiu angielsko-egipskiego przesłania. Według opinii prasy francuskiej dotychczasowy przebieg kryzysu był nieunikniony i naturalny przy obecnym składowie okoliczności.

Po rezygnacji rządu egipskiego premiera Zagahona Paszy, zapalenie odszkodowania i wycofanie wojsk egipskich z Sudanu, Anglia powinna ustąpić, według zdania polityków francuskich i wziąć cały spór za zlikwidowany. Inne stanowisko Anglii w zatargu z Egiptem będzie przeciągać smutny strun, które może pociągnąć za sobą nieprzewidywane na stepstwa.

Ządanie Anglii, by Egipt zgodził się na użycie wody rzeki Nilu w nieograniczonych ilościach na prace irygaacyjne w Sudanie, jest skazywaniem dolnego Egiptu na śmierć z braku wody, która naprawdę jest krwią ożywającą dla ziem położonych nad Nilem. Anglia mogłaby to ządanie swę przeprowadzić przez kompromisowe porozumienie, zamiast pod groźbą przysławiania pistoletu do głowy Egiptu.

Rząd francuski, mimo całego współczucia dla Egiptu, nie może podjąć się pośrednictwa w sporze ani forsować sprawy zatargu przed forum Ligi Narodów w obawie, by przez ten krok nie spowodował podniesienia całego problemu afrykańskiego.

WOJSKA EGIPSKIE WYCOFAŁY SIĘ Z EGIPTU

Wojska angielskie paradują po ulicach stolicy Egiptu

GHARTUM (Sudan), 27 listopada. — Egipskie oddziały sudan skiej armii odjechały z Ghartumu, cofając się z Sudanu, zgodnie z ządaniem w ultimatum Anglii.

Wojska egipskie wycofały się bez szemrania z wyjątkiem jednego batalionu, który usiłował zniszczyć mosty, aby zagrozić w kierunku południowych granic Egiptu.

KAIRO, 27 listopada. — Cały garnizon wojsk angielskich stacjonujący w stolicy Egiptu Kairu, odbył dzisiaj rewję na ulicach miasta, jakby dla zastraszenia mieszkańców miasta potęgą angielską.

Dziwna historia samobójstwa

BERLIN, 27 listopada. — Pani Klara Jendakowa, zapracowana zlem traktowaniem i przez męstwo, zamknęła się w swym pokoju wraz trojgiem dzieci i odkryła wszystkie kurki gazowe w zamiarze samobójczym. Mąż zapracowany kobieci powroci w tej własnej chwili do domu i poczuł swą wdług, wymógł dziewczynę ratującą od pewnej śmierci żonę i dzieci, które zostały odwiezione do szpitala.

Mąż, czując wyrzuty sumienia, iż swem postępowaniem omal nie spowodował śmierci swojej rodziny, zamknął się w domu i odkrył

Premier Herriot ulaskawił niemieckiego generała

PARYŻ, 27 listopada. — Premier Herriot postanowił odwiedzić niemieckiego generała von Nathana, skazanego przez sąd francuski na rok więzienia za rabunek domów francuskich podczas wojny wszechświatowej.

Pułk. House otrzymuje honorowy doktorat uniwersytetu w Poznaniu

POZNAN, 27 listopada. — Uniwersytet w Poznaniu nadał wczoraj honorowe doktoraty filozofii Ignacemu Paderewskiemu i pułk. E. M. House, osobistemu przyjacielowi i współpracownikowi Paderewskiego, który otrzymał dyplom honorowego doktora filozofii, który mu został wręczony w obecności wielkiej liczby wysokich urzędników i przedstawicieli licznych organizacji.

Plan ograniczenia zbrojeń koniecznym dla utrzymania sprawiedliwości

RZĄDY PRZEMOCY NIE MOGĄ RZĄDZIĆ ŚWIATEM — POLSKA ŻYWM DOWODEM ZWYCZYSTWA MIĘDYNARODOWEJ SPRAWIEDLIWOŚCI — SKRZYŃSKI

WARSZAWA, 27 listopada. — Aleksander Skrzyński, minister spraw zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej w wywiadzie udzielonym przedstawicielom prasy zagranicznej z okazji odrzucenia przez rząd angielski planu ograniczenia międzynarodowych zbrojeń, opracowanego przez Ligę Narodów, wyraził przekonanie, że plan ograniczenia międzynarodowych zbrojeń jest jedynie narządkiem czynnym, który nie może być godnym ciałem, jeżeli przedstawiciele 44 państw w Lidze Narodów dokonali na ostatnim zjeździe.

„Według mego zdania, plan ograniczenia zbrojeń jest najdonioślejszym czynem, o którym mówili ci, którzy nie wiedzieli, że to, czego się może być zmuszonym iść, — przedstawiciele 44 państw w Lidze Narodów właśnie dokonali te

go, uchwalać plan ograniczenia międzynarodowych zbrojeń.

Klasa robotnicza całego świata pragnie pokoju i pragnie mieć prawo do życia, do dyplomacji pracy, do jedynego w tym celu.

Plan ograniczenia międzynarodowych zbrojeń nie jest rozwiązaniem zagadnienia bezpieczeństwa państw i narodów, ale jest punktem wyjścia ku temu celowi. Jeżeli trudności stojące na przeszkodzie ku temu celowi są wielkie, to zwycięstwo pokonuje winni pracownic ten energicznie, aby dojść do zamierzonego przez się celu. Jeżeli znajduje się państwa, które mogłoby powściągnąć w dobroczynne skutki planu ograniczenia międzynarodowych zbrojeń z gorzkiem kłótskami, na które nie ma powodu zwycięstwa międzynarodowej sprawiedliwości, będzie należało do ostatnich, przekonana, że wszelkie rządy przemocy, czy wcześniej czy później skończą się w katastrofę. Dlatego Polska jest za bezwzględnym ograniczeniem zbrojeń.

Kondolencje

NAUCZYCIELE SZKOŁY RADY OŚWIATOWEJ W NEW YORKU

Nauczyciele Szkoły Rady Oświatowej przesyłają Redakcji „Nowego Świata” szczere współczucie z powodu śmierci największego pioniera oświaty D-ra Bronisława Kulakowskiego.

J. ZIEMBIŃSKI, Kierownik Szkoły.

CLEVELAND, OHIO

Prochom niezapomnianej pamięci Bronisława Kulakowskiego, wychowawcy wychodźstwa Czeskiego!

L. A. KUPFERWASSER.

WATERBURY, CONN.

Grono wolnościowców przesyła wyrazy współczucia dla „Nowego Świata” z powodu śmierci wybitnego publicysty D-ra B. D. Kulakowskiego.

F. BRZESKI.

NEW YORK

Cześć pamięci uczciwego obywatela, nieustraszonego bojownika o sprawę polską i naukę polską i przyjaciela młodzieży.

POLSKIE KOŁO AKADEMICKIE.

NEW BEDFORD, MASS.

Bronisławowi Kulakowskiemu, nieustraszonemu bojownikowi postępu, prawdziwemu nauczycielowi prostego ludu oraz chluby polskiego postępu na wychodźstwie Czeskiego!

J. KOLANO.

MILWAUKEE, WIS.

Proszę przyjąć wyrazy współczucia i sympatii z powodu zgonu Towarzystwa Kulakowskiego. Polski postęp i demokracja traci swego najwybitniejszego ucznia, a klasa pracująca szczerze przyjaciela i nauczyciela. Cześć Jego pamięci!

Za Oddział Z. S. P.

JAN M. BANACHOWICZ.

CLEVELAND, OHIO

Proszę złożyć kwiaty na grobie ob. Kulakowskiego. — Czek załączony.

A. ZWOLINSKI.

Gwałtowna kampania przedwyborcza w Niemczech

Monarchiści atakują prezydenta Eberta — Domagając się jego ustąpienia dla wyboru nowego prezydenta powszechne głosowanie

BERLIN, 27 listopada. — Kampania przedwyborcza w Niemczech doszła do punktu kulminacyjnego na skutek ataku monarchistycznych agitatorów, którzy w bezwzględny sposób żądali ustąpienia prezydenta Eberta, domagając się jego rezygnacji, by dać możność nowego niemieckiemu wybranie nowego prezydenta przed powszechnym głosowaniem. Atak monarchistów na głowę państwa był tak bezwzględny i nie licujący z porządkiem, że zmusił kanclerza Marburga do Manięcia w obronie zaatakowanego.

W wysłanych wyborczych, które się odbyła dnia 7 grudnia stało się do szeregu 27 partii politycznych. Kilka z ubiegających się partii są zwykłymi kartami politycznymi, obliczonymi dla wywołania dysorientacji wśród wyborców i zaskoczenia przeciwników. Jedną z najpoważniejszych jest partia poszkodowanych właścicieli pożyczek wojennych.

herta, domagając się jego rezygnacji, by dać możność nowego niemieckiemu wybranie nowego prezydenta przed powszechnym głosowaniem. Atak monarchistów na głowę państwa był tak bezwzględny i nie licujący z porządkiem, że zmusił kanclerza Marburga do Manięcia w obronie zaatakowanego.

W wysłanych wyborczych, które się odbyła dnia 7 grudnia stało się do szeregu 27 partii politycznych. Kilka z ubiegających się partii są zwykłymi kartami politycznymi, obliczonymi dla wywołania dysorientacji wśród wyborców i zaskoczenia przeciwników. Jedną z najpoważniejszych jest partia poszkodowanych właścicieli pożyczek wojennych.

Dorobił się fortuny na górach kielbaskach

BOSTON, 27 listopada. — Samuel Shanker, handlarz górnymi kielbaskami, „hot dogs” ostatnio kupił dom wartości 12,000 dolarów, przed którym stał jego stragan. Jest on znania, że dobra kielbaski stragan jest wszystkim dla pomysłowego prowadzenia interesu z gorzkiem kłótskami, na które nie ma powodu zwycięstwa międzynarodowej sprawiedliwości, będzie należało do ostatnich, przekonana, że wszelkie rządy przemocy, czy wcześniej czy później skończą się w katastrofę. Dlatego Polska jest za bezwzględnym ograniczeniem zbrojeń.

Bolszewicy boją się silnej pięści

MOSKWA, 26 listopada. — Odpowiedź rządu bolszewickiego na notę angielską, odwołującą się do bolszewickiej o propagandę bolszewicką w Anglii i zawiadamiającą o odrzuceniu angielsko-rosyjskiego traktatu odszkodowawczego, ma być niezwykle łagodna w tonie dla milicji wykupującej napręciła stosunków angielsko-rosyjskich.

LIGA NARODÓW. ODRZUCIŁA APPEL EGIPSKI

GENEWA, 27 listopada. — Sekretarz Ligi Narodów, który przyjął w parlamencie egipskiego, wywołując Ligę Narodów do interwencji w sprawie angielsko-egipskiej.

Sekretarz Ligi Drummond uzasadnił swoje stanowisko faktem, iż Liga Narodów nie może przyjmować uwag od dół parlamentarnych i wyjątkiem rządów państw nawiązanych.

Roczny pogrzeb czcigodnej pamięci Bronisława Kulakowskiego

FRANCJA OBSERWUJE POWSTAŃCÓW MAROKKAŃSKICH

GOTOWA DO INTERWENCJI JEŻELI HISZPANIA OŚLABNIE

Kwestia Marokka i Egiptu wznowia problem północno-afrykański

PARYŻ, 27 listopada. — Wódz powstańców marokańskich Abd-El-Krim zajął miasto Szesuan położone około 35 mil na południe od Tangieru.

We francuskich kołach rządowych nie mają najmniejszej wątpliwości co do wyniku odwołania wojsk hiszpańskich z Marokka, które prawdopodobnie objawiają się w pierwszym rzędzie przez słabodumnie kolonistów europejskich przez zwycięskich marokańczyków. Po wycofaniu się wojsk hiszpańskich z Marokka, Francja będzie jednym państwem, które będzie mogło stanąć w obronie Europejczyków na podstawie w ramkach traktatu w Algierias i na podstawie ogłoszonego przez siebie protektora.

Prezjer Herriot zdecydowany jest działać w sprawie Marokka bardzo ostrożnie, by nie pogarszać napiętej sytuacji, a z drugiej strony śledzić uważnie zachowanie się wódz powstańców marokańskich, który prawdopodobnie będzie miał na tyle rosyjskich, by pozbyszyć się Hiszpanów, nie sprowadzić sobie na głowę Francuzów, z którymi miał by niewątpliwie trudniejszą pracę.

RZESZE PRZY JACIOŁ ODDAJĄ CZĘŚĆ ZWŁOKOM WIELKIEGO OBYWATELA

Przemówienie przedstawicieli organizacji przed domem żałoby i w krematorium

Śmiertelne szczątki wielkiego obywatela i wyjątkowego w społeczeństwie polskim na wychodźstwie człowieka zostały oddane ziemi. — Śmierć nauczyciela i wychowawcy znacznej części społeczeństwa odbiła się głośnym echem po wszystkich większych ośrodkach polskich. Polonia amerykańska, szczególnie na Wschodzie, wśród której zmarły najdłuższy czas pracował, odczuła boleśnie jego stratę, o czym świadczą dziesiątki telegramów i listów kondolacyjnych oraz obfite oddanie ostatnią przysługę wielkiemu rodakowi.

Przed domem żałoby we czwartek rano zgromadziły się tłumy żałobników. Setki delegatów przybyłych z dalszych okolic, wioząc głowę trumną wielkiego Polaka.

Punkt o godzinie 10-jej rano zwłoki wyniesiono przed dom nr 224 East 57 ulica. Ustawiono na tymczasowym katafalku. — Chór „Echo” odpiewał pięknie pieśń smutku i żałoby. Imieniem „Nowego Świata” zęgał zmarłego, jako prezesa Spółki Wydawniczej i naczelnego redaktora, redaktor W. Bławieź. Imieniem Związku Socjalistów Polskich w Stanach Zjednoczonych ob. H. Lwacz.

Następnie pod ujętym kierownictwem pogrzebowym W. Wolnina orszak pogrzebowy ruszył do krematorium, gdzie po licznych pożegnaniach przemówieniach zwłoki złożono w piecarkę, której ogień szybko zmienił zwłoki wraz z trumną w garść popiołów.

Zgromadzeni licznie robotnicy i przyjaciele zostali się na zawiesz z tym, który przez długi czas był ich wódem, nauczycielem i przewodnikiem. Wszyscy powracali do domów niepokieszeni w smutku z powodu straty człowieka, który nie przedkładał na czele postępowego odłamu wychodźstwa polskiego w Ameryce.

POŻEGNALNE PRZEMÓWIENIA W KREMATORIUM

Imieniem setek dzieci Szkoły Rady Oświatowej składał hołd zmarłemu, jako organizatorowi Rady Oświatowej przed 15 laty, prezes Rady Oświatowej ob. Gorzański.

Imieniem Komitetu Obrony Narodowej, którego zmarły był twórcą i kierownikiem przez 10 lat, pożegnał zmarłego ob. I. Bogdanowski.

Foniewicz cała wielka działalność czcigodnej pamięci obywatela Kulakowskiego na wychodźstwie zeszkoląca się w tym wielkim czynie, jakim była praca niepodległościowa Komitetu Obrony Narodowej, pożegnał przemówieniem ob. Bogdanowski podając w całości:

„Obywatela Kulakowski! Wierna twa drużyna zebrała się jak na zew. Stała ona z Tobą do wzniesionego celu. Przyszła i dzisiaj w tym Twym wskazanym. Działaj przysyłając parę ostatnich, by złożyć hołd Twym szlachetnym zasługom. Byłeś naszym przewodnikiem, przeprowadzałeś nam wolną i niepodległą Ojczyznę, naszą Najjaśniejszą Rzeczpospolitą z Komendantem na czele. Szliśmy z Tobą i z Tobą i z naczelnikiem zwyciężyliśmy. Odczuliśmy od Ciebie, wszyscy najszlachetniejszą chwilę, niepodległość, dla której cały żywot poświęciliśmy. Nie było dla Ciebie nic droższego, niż świętego nam Polskę. Byłeś wódem duchowej brygady Pilsudczyków na wychodźstwie.

Niedługo Twoja drogiego prochy oświecą gościnną ziemię Washingtona, Lincolna i Wilsona, by wrócić na ojczyznę łono. Opuścisz niezłomne rzesze przyjaciół i zwolenników, wśród których przy ciężkiej pracy padłeś na posterunku. Żegnając się w imieniu Komitetu Obrony Narodowej i Komitetu imienia Pilsudskiego, przyrzekam Ci imieniem tych wszystkich, których myśli były wyrażeniem, nieśś daleki standard oświaty, uświadomienia i cnoty obywatelskiej w młarę naszych wstępnich sił i zdolności.

Następnie imieniem Spółki Chór „Echo”, pożegnał zmarłego długoletni przyjaciel ob. Wojtaszek słowami:

„Obywatela Kulakowski! Opuścasz nas. Ty jeden z dziesiątki, który stworzył wolną Polskę przedtem, miał być Ty, który pozyskał dla Polski serce Wilsona. Ty, który miał wiarę we własne siły, Ty, który walkę walczył z zaprzęgnięciem i zwyciężył. Żegnaj Ci imieniem „Echa”, przyjacielu. Nasze duchy i myśli spotkają się kiedyś w niebie.

Imieniem inteligencji nowojorskiej pożegnał zmarłego dr. Urstein, podnosząc jego prawy charakter, śmiałość przekonań, bezinteresowność uczuć i wielki patriotyzm.

Imieniem Komitetu Okręgowego Związku Socjalistów pożegnał zmarłego ob. Kucharski.

Imieniem towarzyszy pracy oświatowej, prowadzonej w nie-wolności Ojczyźnie, pożegnał zmarłego ob. Markowski.

Imieniem Rodzacej i towarzyszek, które najjaśniejszą odczuły stratę wielkiego żołnierza sprawy, pożegnała zmarłego niezwykle czule i serdecznie obywatelka Kucharska.

Imieniem towarzyszy członków bojowej Partii Socjalistycznej w walce z caratem, pożegnał zmarłego ob. Dąbkowski.

Imieniem stowarzyszonych Mechaników pożegnał zmarłego ob. Boguszewski, stwierdzając, iż wielki rolnik, był głównym motorem. Polscy, wieloletni działacze Wychodźstwa Polskiego, dla Ojczyzny które pozostały na zawsze pomnikiem zbiorowej pracy świadomości społeczeństwa polskiego.

Wydawnictwo „Nowego Świata” dziękując serdecznie wszystkim przyjaciołom i sympatykom i Tow. Spiewu „Echo”, za oddanie ostatniej przysługi naszemu zmarłemu współpracownikowi i prezesowi Spółki Wydawniczej i naczelnemu redaktorowi „Nowego Świata”, B. Kulakowskiemu.

Szczególnie dziękujemy ob. Wolniniowi, pod którego ujętym kierownictwem wszystkie ceremonie pogrzebowe odbyły się w wzorowym porządku i pełnym godnym następującym godnym cześć naszego towarzysza pracy i wielkiego obywatela Nowego Świata.

Wydawnictwo „Nowego Świata” dziękując serdecznie wszystkim przyjaciołom i sympatykom i Tow. Spiewu „Echo”, za oddanie ostatniej przysługi naszemu zmarłemu współpracownikowi i prezesowi Spółki Wydawniczej i naczelnemu redaktorowi „Nowego Świata”, B. Kulakowskiemu.

Szczególnie dziękujemy ob. Wolniniowi, pod którego ujętym kierownictwem wszystkie ceremonie pogrzebowe odbyły się w wzorowym porządku i pełnym godnym następującym godnym cześć naszego towarzysza pracy i wielkiego obywatela Nowego Świata.

Nowy Świat

Printed and published daily and Sunday by the
"NOWY ŚWIAT" PUBLISHING CO., INC.
MEMBER A. B. C.

W. BLANKWITZ - Managing Editor
F. VALLER - Sunday Editor
A. Z. KATZ - Editor
M. F. WODZINSKI - General Manager

Dziennik wydawany przez spółkę "Nowy Świat", Inc.
Incorporated in New York City, New York, U.S.A.
Office: 24 Union Square, New York, N.Y.
Telephone: 4-1111

NEW YORK CITY PUBLISHING CO., INC.

SUBSCRIPTION RATES
(Outside of New York City)
One Year (Including Sunday) \$12.00
Six Months (Including Sunday) \$7.00
Three Months (Including Sunday) \$4.00
One Year (Daily Only) \$10.00
Six Months (Daily Only) \$6.00
Three Months (Daily Only) \$3.50
One Year (Daily and Sunday) \$14.00
Six Months (Daily and Sunday) \$8.00
Three Months (Daily and Sunday) \$4.50
NEW YORK CITY
One Year (Including Sunday) \$12.00
Six Months (Including Sunday) \$7.00
Three Months (Including Sunday) \$4.00
One Year (Daily Only) \$10.00
Six Months (Daily Only) \$6.00
Three Months (Daily Only) \$3.50
One Year (Daily and Sunday) \$14.00
Six Months (Daily and Sunday) \$8.00
Three Months (Daily and Sunday) \$4.50

NEW YORK CITY PUBLISHING CO., INC.

24 UNION SQUARE, NEW YORK, N. Y.
(Fourth Avenue midway 11th & 12th Street)
Telephone: 4-1111

BROOKLYN BRANCH:
688 Manhattan Avenue
Telephone, Greenpoint 9522

ROCZNICA LISTOPADOWA

Upływa dzisiaj 94 lat od wybuchu Powstania Listopadowego. Garsć młodzieży ze Szkoły Podchorążych i Uniwersytetu Warszawskiego, w przekonaniu, że pożar w ich sercach, jest ogniem całego narodu, zerwała kajdany niewoli.

Każdy z nas noc 29 Listopada przeżywał w swojej wyobraźni. Przygotowany, a w ostatniej chwili nieudany spisek, napad ośmiu studentów na Belweder z zamiarem schwymania bestji w ludzkiem ciele, carskiego brata Konstantego, bohaterka postać Wysokiego i jego okrzyk „Do broni!”, walka garski podchorążych przeciw tysiącom, wreszcie cała ta cudna noc wolności w Warszawie, to jakby sen o wielkim czynie, co miał być zwycięstwem, a skończył się klęską.

Młodzież i Demokracja, które entuzjazmem własnym serce mierzły entuzjazm społeczeństwa, wzniosły sztandar Niepodległości w noc listopadową, oddali dobrovolnie przewodnictwo starszym, wybitnym politykom, zasłużonym wojskowym. I stało się tak, że ile było ognia i wiary w piersiach Wysokich i Nabielańskich, Mochnackich i Lelelewów, akutał ty-le było chłodu i niewiary wśród wielkich i zasłużonych.

Gi ostatnią wojnę z Moskwą uważali za młodzieńcze szaleństwo. Zamiast walczyć, mając na rozkaz najlepszą armję w świecie i sympatję mas ludowych, politycy konszachtowali z carskimi stupakami, a wodzowie nie spieszyli się do bitwy, oczekując poddającego pokoju. W rezultacie Moskwa wykpiła polskich ugodowców. Oszukując ich rokowaniami, zebrała wielką armję, a wtedy znikły złote sny o ugodzie.

Nie pomogło niesmiertelne bohaterstwo żołnierza. Nie pomogły spóźnione wysiłki „białego” patriotyzmu, który spóźnił się, że wpadł w pułapkę i za sobą pociągnął całą Polskę.

Nastąpiło zrozumienie przyczyn klęski. Nie było wódza. Nie było człowieka, któryby się własną potrafił wykorzystać, któryby w tę się wierzzył. Potomkowie tych ludzi bez wiary, do dzisiejszego dnia starają usprawiedliwić wodzów powstania listopadowego.

Nie tak dawno przywódcą ich i mesjasz oświadczył, „że zbrojne powstania o Wolność, były błędem, które szkodziły przyszłości Polski. Lepiej więc był dził Konrad, lepsi Murawjowie, Nowosielscy, Bergi, Hurkowie i Skafiony, niż cudny porwy młodzieży ku końcu Swobody.

Ale błędem jednak nie była ostatnia nasza walka. Również młodzieży ją rozpętała. — Demokratyczne hasła rzuciła. I również szaleciami nazwała ich niesmiertelną ugodę, jak w roku 1830-31. Narzwała ich szkodnikami, gorzej, bo zdrajcami Ojczyzny.

Lecz w roku 1914 ci szalecy mieli to, czego nie miała Polska w Powstaniu Listopadowym — miała Wodza. Wódz ten wierzył w zwycięstwo. Tę wiarę wzbudził w żołnierzy — legjonistów i narodzie.

Pisudski, to nie Chłopiuk, był Skrzynecki. To krew z krwi, kosać z kosać spadkobierca Nabielańskich, Lelelewów i Wysokich.

Polska zwyciężyła, nie oddała lewicy „wielkim” i „zasłużonym” w ręce przewodnictwa.

Tam zostało przewodnictwo, gdzie powstało w noc Sierpniową w obliczu miljo-

nowych armji zaborchych i wrogięgo narodu wojny.

Naprawiła „błąd” Powstania Listopadowego Demokracja pod Wodzą swego Naczelnika. Polska jest wolną i polną.

Lecz nie zginęło jeszcze w narodzie polskim warcholstwo. Nie zostały wypienione zarzki niewiary i ugody. Trzeba stać na straży i czuwać, aby na czoło narodu nie wysunęli się ci, którzy walki o wolność szaleństwem nazwali. wb.

KRYZYS W CZECHO-SŁOWACJI

W Stanach Zjednoczonych powstała koncepcja czecho-słowackiego państwa. Na jeździe w Pittsburghu podczas wojny, przedstawiciele narodu słowackiego (oczywiście nie wszystkich ludzi), zgodzili się na osobliwą kombinację, ale z warunkiem, że otrzymają autonomicję. Cześć warunków nie dopełnił. Przeciwnie od samego początku zastawiał wobec Słowaków politykę przemocy, która wzburyła ich do głębi i dała pole niepodległościowcom słowackim do wypowiedzenia Czechom otwartej walki.

Z ostatnich depech dowiadujemy się, że wszystkie mniejszości narodowe w parlamencie Czecho-Słowackim, wystąpiły razem i wyśosały protest do całego świata. Słowacy, Niemcy, Węgrzy, i Rusini Zakarpaccy opuścili parlament i zagrozili, że nie wrócą, póki rząd czechi nie da im zisakfakcji.

Kryzys narodowościowy, łączy się z kryzysem finansowym i gospodarczym Czecho-Słowacji. Cześć prac szereg lat puszczali baniki wydane, które miały wykazać doskonałą organizację państwową i siłę gospodarczą.

Znakomicie prowadzona propaganda zagraniczna, słaśnia Czechów, jako jedyny naród w Środkowej Europie, który ma wysoką walutę, przemysł w ruchu i porządek w kraju.

Baniki teraz pękają. Rząd nie może ułożyć budżetu na rok przyszły. Finansom czechiom grozi katastrofa, gospodarcza ruina, a politycy generalna klęska.

Ten stan rzeczy interesuje mocno kapitalistów angielskich i francuskich.

Ulokowali oni ogromne kapitały w przedsiębiorstwach czeskich i teraz lękają się, by nie stracili.

Chodzą już pogłoski o międzynarodowej kontroli finansów Czecho-Słowacji.

Peka puchawka nad miarę wyęta. Przeprowadziliśmy nieraz, że konwulyjne rzucanie się chłelwych i zaborchych „pepizków”, odkrywanie przez nich ról wielkiego mocarstwa w Europie, kiedyś się smutnie skończy.

Nie powiem, że kryzys obecny w Czecho-Słowacji jest śmiertelny.

Ala niewątpliwie jest on objawem rozkładu sztucznego organizmu, który zamierzył więcej strawić niż złożyć pozwolił.

P. OSADA MA GŁOS

P. Stanisław Osada złączony artykułami i odezwami przeciw Związcowi Narodowemu Polskiemu i Sokolom, zajęty jest urządzeniem „Kongresu Polsko-Amerykańskiego”, na którym ma być podniesiona sprawa depozytów amerykańskich, złożonych w kasach rządowych Rzeczypospolitej.

Pisze on:

„W ten sposób ulokowanych w kasach rządowych leży dziś zdezultowanych podobno blisko 30 milionów dolarów, krwawie wychodzą, których nikt nie podejmuje i nie podejmuje, bo nie starczą na opłacenie listu; w którym by nie odeślano do Ameryki...”

Sejm Związku Narodowego, pomimo niesłychanych wysiłków zainteresowanych i pokrzywdzonych, przeszedł dość lekko nad tą sprawą do porządku dziennego. Zwycięzili ci, którym zależy na tym, aby ją zatuszować za wszelką cenę...

Z tem większą siłą wypłyne na zapowiedzianym na miesiąc listy Kongresie Polsko-Amerykańskim. W związku z nią, wniesiono stąd, z Ameryki, do Ministerium Skarbu w Polsce pewien projekt, który, jeżeli do daty zwołania Kongresu zostanie tam zaakceptowany, będzie można całą sprawę w sposób bardzo korzystny tam dla Polski, jak i wychodzą, właśnie na tym Kongresie załatwić.”

Co jest „Kongres Polsko-Amerykański”? Co będzie reprezentował i kogo?

W każdym razie p. Osada uleco się spóźnił, występując w roli obrońcy pokrzywdzonego wychodzą.

Sprawa jak wiadomo została wniesiona niedawno w Sejmie i przekazana komisji do rozpatrzenia.

„New York Evening Post” szczerze wyraził zdumienie, że literacka nagroda Nobla, została przyznana polskiemu pisarzowi Reymontowi.

Kto jest Reymont — pyta nowojorskie pismo. — Kto czytał jego dzieła?

Protestowały „New York Evening Post” prawdopodobnie mało co wie o Polsce. Tym tył można wytłumaczyć „alfabetyzm” jego literacki i Ignorancję.

Pomimo, że w tegorocznych wyborach głosowało 30 milionów osób w Stanach Zjednoczonych, statystyka wykazuje, że w głosowaniu brała udział zaledwie połowa wszystkich wyborców. Jest to dowód, że nawet wystawienie kandydata La Follette’a i zaciśnięcie „nie zwyciężaj” walki, nie zdołały pobudzić śpiących obywateli i obywateli.

OSTATNIE WIADOMOŚCI Z POLSKI

ODSLONIECIE POMNIKA POLE
GEN. OFICERÓW I ZŁO-
NIERZY 8 PUŁKU IŁŁA-
NOW W DNIU 6 LI-
STOPADA 1923.

Kraków, 7 listopada (poczt.). Odsłonięcie pomnika na grobie poległych oficerów i żołnierzy 8 pułku ułanów w czasie krwawych rozruchów w dniu 6 listopada 1923 r., rozpoczęło się na bożenstwie żałobnym w kościele Mariackim o godzinie 11 rano. Na środku kościoła ustawiono był katafalk, przy którym pełnili służbę dwaj ułani. W główne nawię kościelnej ustawili się delegacje różnych instytucji, oraz urzędów państwowych, autonomicznych i generalnych z korpusem oficerów. Nabożeństwo odprawił abp. infulat Władysław, a chó „Echa” wykonał przez pieśni żałobne. Po nabożenstwie nastąpiły przy katafalku egzekwie, poczem orkiestra 20 p. p. odegrała marsza Chopina. Następnie ułady się do legacji na cmentarz rakowiński, gdzie odbyła się właściwa uroczystość odsłonięcia pomnika na grobie poległych oficerów i żołnierzy 8 pułku ułanów. Przed bramą cmentarną ustawili się liczne oddziały piechoty, artylerji, samochody pancerne, oraz szwadrony 8 p. i 3 p. ułanów z orkiestrami. Przy pomniku pełnili straż honorową oficerowie. Do zabranych po odsłonięciu pomnika przemówił k. kapelan gen. Niemcewicz, nawołując do pojednania zwierzchniów. Następnie dowódca korpusu krakowskiego, gen. Kulski, używając niewiastki siły, porównał, odbiły nieco od mowy swojego poprzednika. W końcu mówił p. Rostworowski, zaznaczając, aby ten pomnik był symbolem połączenia się wszystkich dla dobra ojczyzny. Po zakończonych przemówieniach chó „Echa” odpiewał „Białą modlitwę”, poczem rozległy się trzy salwy honorowe. Po uroczystości odbyła się koło zbrojowni defilada wojsk, biorących udział w odsłonięciu pomnika.

BEZCEREMONIALNE WY-
WŁASCZENIE POSIADACZY
LISTÓW ZASTAWNYCH.

Za 618,000 morgów dostali tylko 7.

Warszawa. — Rozporządzenie o przewożeniu wierzitelności sankcjonowało do pewnego stopnia stan faktyczny, polegający na wywłaszczeniu szeregu osób, które oszczędności za pracy lokowały w listach zastawnych towarzystw kredytowych ziemskich.

Przykładem: takiemu gospodarci ruinującemu szerokie rzesze posiadaczy listów zastawnych jest działalność Towarzystwa kredytowego ziemskiego we Lwowie, którego stan listów za starych wynosił w 1914 roku 287,246,000 koron.

Towarzystwo kredytowe wylosowało w dniu 14-go kwietnia 1923 roku listów zastawnych na nominalną kwotę 76,141,600 koron, a w dniu 30 kwietnia 1923 r. na kwotę 92,764,000. Losowa nie odbyło się w ten sposób, iż naryżkiel w serii III wylosowano wszystkie obligacje od nr. 1 do 46113, w serii 5-ej od nr. 1 do 84440. Było to więc nie losowanie, lecz systematyczne wywłaszczenie posiadaczy listów zastawnych wedle „panującego” kursu, tak, iż posiadacze listów wylosowanych w kwietniu 1923 r., reprezentujący wedle paritetu przedwojennego wartość 618,000 morgów, otrzymali po pozycję Towarzystwa kredytowego ziemskiego wypłacenia 7 morgów.

Rozporządzenie waloracyjny nie zniszczyło obecną 54 fundacji stypendjalnych 1255 fundacji humanitarnych w samej Małopolsce. Stowunki te wymagają bezwzględnej sanacji, gdyż kryją dla najmniej zamożnych.

MIEDZYNARODOWE OBRA-
DZ MECHANASMO POD-
NIEBIEŃIA.

Warszawski system plac wzorem całej Europy.

W dniach 25 i 28 listopada odbędzie się w Berlinie międzynarodowy zjazd pracowników gastronomicznych (kucharzy i kelnerów).

Z ramienia związku zawodowego pracowników gastronomicznych przybył do Ameryki delegacja na cześci papiernika, nie mają prawa na pobyt i są deportowane, o ile władze imigracyjne wykryją, że nieprawie wjechały do Stanów Zjednoczonych.

Czytelnikowi J. J. z Jannica.

Stare marki niemieckie nie przedstawiają prawdy żadnej wartości, obojętne wypraskano, bo nie i są warte.

cznych w Polsce wyjeżdża prezes oddziału warszawskiego Związku kelnerów, p. Oleszewski, prezes zarządu głównego p. Barański z Łodzi i prezes oddziału łwowskiego, p. Hell.

ECHA POGRZEBU HENRYKA SIENKIEWICZA

Prezes rady ministrów Grabski przesłał następujący telegram do francuskiego prezesa rady ministrów Herriota:

„Jego Ekscelencja Prezes Rady Ministrów Herriot — Paryż. Pragnę jaknajwyżej podziękować Waszej Ekscelencji za gorące słowa, któremi Wasza Ekscelencja zechciała łaskawie przyłączyć się do hołdów składanych Henrykowi Sienkiewiczowi oraz powiedzieć Panu, Panie Prezydencie, jak bardzo wymowne Pańskie umiowanie zasług naszego wielkiego pisarza i patriotę wywarzyło wszystkie serca polskie.

(—) Grabski.

Prezes rady ministrów Grabski przesłał następującą depezę do włoskiego prezesa ministrów Mussoliniego:

„Jego Ekscelencja Prezes Rady Ministrów Mussolini — Rzym. Byłem głęboko wzruszony waszymi słowami, które Wasza Ekscelencja zechciała łaskawie przesłać mi z okazji powrotu do pólów Henryka Sienkiewicza, który zdołał, czerpiąc z wspólnego źródła naszych cywilizacji, odkryć jeszcze więcej intelektualne, niż które łączy nasze obce Ojczyzny we wspólnym walcie ku najwznioślejszemu ideałowi.

(—) Grabski.

„PIAST” JEST DOBRÓTLIWY DILATEG, JEZ TAKI MO-
NY...

Kraków. — Współpracownik „Ilustrowanego Kurjera Krakowskiego” odbył wywiad z posłem Witoszem. W wywiadzie Witosz oświadczył, że obecny stan sunek jego stronnictwa da się jest krytyczny, będą oni jednak głosowali za przedłożeniami, które leżą w interesie państwa. Na zapytanie współpracownika, czy będzie „Piast” głosował za budżetem — odpowiedział poseł Witosz:

Tak jest.

W dalszym ciągu poseł Witosz oświadczył, że nie będzie dążył do obalenia rządu, jak również nie zabierze głosu w sprawie wotum zaufania.

TARNOPOL SKOMUNIKOWAŁ SIĘ Z MARSEM

KRAKÓW. — Piszą z Tarnopola:

„W nocy z 4-go na 5-go b. m. obywatel Tarnopolu niezwykłą kanonadą, podobną do wystrzałów, blisko bijące baterji. Niezwykłym było to, że pioruny były z taką siłą i zysknością jedno po drugim, iż doznawało się wrażenia, jakby niemi kierowała ręka, ulegająca jakiejś komendzie.

W przelocie kilku minut trwającego zjawiska uderzyło kilkanaście piorunów, ale — na szczęście — przez strachu i mądrych ludzi nie wywołano żadnych zgubnych skutków. Ludzie jednakże znaleźli sposobność do snucia domysłów na temat tak gwałtownego wyładowania się elektryczności z przyspywało to mieszkańcom Marsa, którzy wybrali sobie właśnie Tarnopol za cel swej niepokojącej trochę korespondencji.

Odpowiedzi Redakcji

Czytelnikowi J. J. z Jannica.

Stare marki niemieckie nie przedstawiają prawdy żadnej wartości, obojętne wypraskano, bo nie i są warte.

Czytelnikowi A.S. z Stamford.

Stare marki niemieckie nie przedstawiają prawdy żadnej wartości, obojętne wypraskano, bo nie i są warte.

Czytelnikowi A.S. z Stamford.

Stare marki niemieckie nie przedstawiają prawdy żadnej wartości, obojętne wypraskano, bo nie i są warte.

Czytelnikowi A.S. z Stamford.

Stare marki niemieckie nie przedstawiają prawdy żadnej wartości, obojętne wypraskano, bo nie i są warte.

Czytelnikowi A.S. z Stamford.

Stare marki niemieckie nie przedstawiają prawdy żadnej wartości, obojętne wypraskano, bo nie i są warte.

Czytelnikowi A.S. z Stamford.

Stare marki niemieckie nie przedstawiają prawdy żadnej wartości, obojętne wypraskano, bo nie i są warte.

Czytelnikowi A.S. z Stamford.

Stare marki niemieckie nie przedstawiają prawdy żadnej wartości, obojętne wypraskano, bo nie i są warte.

Następna książka
Telefoniczna
miasta New York
wyjdzie
w dwóch tomach

Z POWODU stałego zwiększania się książki telefonicznej miasta New York, wydawanie całej listy osób posiadających telefony w mieście w jednym tomie, stało się rzeczą niepraktyczną.

Spis zwiększa się z roku na rok o 100,000 nazwisk i około 200 stron. Obecny spis zawiera 830,000 nazwisk w 1920 stronach i waży pięć funtów. Większa książka byłaby nieopracowana i rozciąłaby się wskutek ciągłego używania w okresie sześciu miesięcy.

Następne wydanie „najbardziej używanej i najbardziej pożytecznej książki” będzie obejmowało dwa tomy. Pierwszy, zawierający nazwiska, adresy i numery telefonów abonentów w Manhattan i Bronx, będzie oprawiony w zielone okładki. Drugi oprawiony w szare okładki, będzie zawierał abonentów w Brooklynie, Queens i Staten Island.

Rozwożeniu obu tomów spisu wkrótce się zacznie i stare spisy będą kolektowane, aby pozostały w użyciu tylko nowe książki.

Dostawy do domów apartamentowych, hotelów i niektórych większych budynków biurowych, są zwykle poruczone superintendentowi budynku w paczkach zawierających książki dla każdego telefonu pod danym adresem.

Jeżeli nie otrzymacie waszego spisu przed 15 grudnia, prosimy o zawiadomienie naszego biura, lub jeżeli mieszkanie w domu apartamentowym, prosimy się skomunikować z gospodarzem, a jeżeli ten nie dostarczy Wam książki, zatelefonujcie do nas.

NEW YORK TELEPHONE COMPANY

A. STEC
JEDYNY POLSKI
SKŁAD MEBLI
POLSKA PO CZĘŚCI
NAJPIĘSZYCH
ŁAWA, STÓŁ, KRESELO,
WYŁĘTA, MATERACE, SPRĘ-
ŻYNY, KUCHNIE, KUCHNIE
ZA GOTOWKĘ LUB NA SPŁATY
135 AVENUE "A"
pomiędzy 81 i 82 Street
NEW YORK CITY
Telefon, Dry Dock 5348

FRANCISZEK
1000
zadowolonych klientów odjeżdżających z prezentami awia-
nami dla krewnych i znajomych
BIZUTERIA
BRYLANTÓW
Specjalne oferty tego sezonu
w damskich 14-karatowych
zegarkach o 15 kamieniach
w białym albo złotym szkie-
le od \$15 i więcej.
Miejsce zegarki o 15 kamieniach
szkieł od ostatniej chwili.

FR. FICEK
JUBILER
330 E. 72 St.
między 112 i 113
NEW YORK
Telefon, Rhinecland 639

Radzi Szoferem-Mechanikiem!
Nasze serce reperować automobila i
motocykla, a także i wszelkie
Prawy kurs na nauce 50 dolarów.
Polska Szkoła Automobilowa
728 Lexington Ave., New York City
w pobliżu 68th Street

Techniczna Szkoła
Automobilowa
Praktyczne kursy wycieczki na
szkole, mechanika, Wykłady w
teorii i praktyce i na praktyce
przez samego polskiego inżyniera
L. TYCZYNIA
Gwarantujemy otrzymanie licencji
Dzienny dyplom w trzy tygodnie.
Szkola otwarta od 9 do 5 codziennie.
W niedzielę od 11 do 3 po południu
New York Automobile School
228-2nd Ave., 106 14th St., New York

220 EAST 14TH STREET
Blisko Third Avenue
Dajemy najlepsze kursy w naszym
biurowym warsztacie i w naszym
automobilach i udzielamy instrukcji
Otwieramy dla wszystkich porządku
Klasy według dziennego i wieczornego
KONKRETNIE \$25.00

NATIONAL AUTO SCHOOL
220 E. 14th Street, blisko Third Ave.
220 E. 14th Street, blisko Third Ave.

„Nic lepszego nad Analax”
G NIEW nie jest nikomu
do twarzy! Bądźcie zawsze
wesołymi, używając ANA-
LAX. Robione przez Mc-
Kesson & Robbins i sprze-
dane przez wszystkich
aptekarzy
ANALAX
Owocowy środek
na przeczyszczenie

ANALAX
Owocowy środek
na przeczyszczenie

FUTRA
NA
zamówienie
SZYJE
oraz sprzedaje gotowe.
Przeróbki i reperacje tak-
owych przynajmniej pracownia
kublerka
A. ROZEK
327 E. 14 St., New York City

POLSKA LECZNICA
Dr. Michał A. Iogolewicz
POLSKI LAKARZ
64 Second Avenue, New York City
SPECIALIZACJA
Leczenie elektrycznością i
diagnostą za pomocą
Promieni „X”.

Dr. BRYAN
333 East 7th Street, New York City
pomiędzy First i Second Avenue
Leczy chorób choroby krwi,
nowotwory, choroby skóry,
Miejszyszy wyłączenia
GODZINY PRACY:
Od 8-11 rano do 8-11 wieczorem.
W niedzielę od 9 rano do 12 popoł.

AKUSZERKA
M. O. P. A. S.
Trzydziennie na praktyki
W 155 West 24th Street
Ukroś Seventh Avenue
Wynagrodzenie Minimalne.

